

OBNOVA KAZALIŠTA 21 U SISKU

PRIPREMILA:
Tanja Vrančić

Kristalna kocka vedrine

Kazalište 21 oštećeno je tijekom potresa. Zgrada je imala pukotine i konstruktivna oštećenja, a ukupna vrijednost obnove iznosila je oko 3,4 milijuna eura nakon što je dodana „betonska obujmica“ kako bi bila otpornija na buduće potrese.

Kazalište 21 kulturni je prostor u Sisku, u sklopu Doma kulture Kristalna kocka vedrine. Poznato je po nazivu Pionirac i mnogi su Siščani odrastali uz taj prostor. Kazalište zbog svoje multifunkcionalnosti služi ne samo za prikazivanje kazališnih predstava, nego i kao kino te kao prostor za održavanje koncerata i radionica. Jedan je od simbola kulturnog identiteta Siska, a njegovo mjesto u lokalnoj zajednici vrlo je važno. Prema informacijama iz Doma kulture, kazališni život u Sisku ima vrlo dugu tradiciju; čak se veže uz antičku Siscu.

Zgrada kazališta Kazalište 21 u Sisku izgrađena je 1961. s namjerom da se u njoj izvode kazališne, glazbene i slične predstave. Kazalište u Ulici Augusta Oktavijana 5 sastoji se od četiriju zasebnih građevina. Nažalost, građevine su stradale u potresu 29. prosinca 2020. Daljnjim detaljnim pregledima volontera

Pogled na obnovljeno Kazalište 21 u Sisku

iz Hrvatskog centra za potresno inženjstvo ustanovljeno je da se na njima nalaze pukotine u nosivim zidovima koje upozoravaju na nesigurnost boravka u njima zbog opasnosti od urušavanja. Došlo je do ozbiljnih konstrukcijskih oštećenja ili sloma dijelova konstrukcije

Oštećenja od potresa na zgradi Kazališta 21 (Foto: Elaborat ocjene postojećeg stanja)

zgrade. Naime, vanjski zidovi zgrade bili su izvedeni od vapneno-silikatnih šupljih blokova debljine 40 cm, s vidljivom žbukom na pročelju. Betonski nadvojni i stupovi bili su od armiranog betona debljine 40 cm, s obostranom produžnom vapnenom žbukom od 2 do 3 cm, a zid svjetlarnika od armiranog betona debljine 10 cm. Ravni krov kazališta djelomično je bio montažni strop postavljen iznad armiranobetonskih greda, a djelomično sitnorebričasta konstrukcija. Završni sloj ravnoga krova bio je saniran hidroizolacijskom membranom, bez toplinske izolacije.

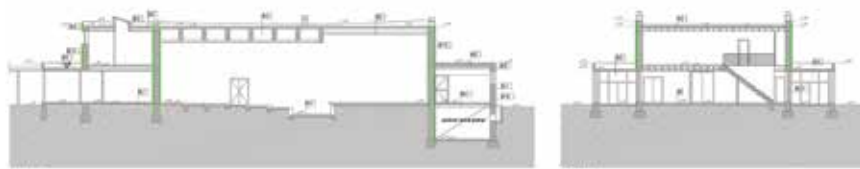

Ulazni dio Kazališta 21

Konstruktivska obnova

Sanacijom i ojačanjem konstrukcije povećana je potresna otpornost u dužemu smjeru. Nosivi su zidovi ojačani, a pregradni sanirani popunjavanjem pukotina te ponovnim nanošenjem završnih slojeva. Mjestimično su pregradni zidovi povezani s nosivim elementima konstrukcije. Izvedeno je i sondiranje temelja, a na potrebnim mjestima djelomično su i ojačani. Izoliranjem podruma spriječena je pojava kapilarnog uzdizanja vode uz zidove podruma. Izvedbom sloja prskanog betona i armature povećani su duktilnost i čvrstoća zidova. Armatura je ankerima povezana sa zidanim zidom. Prema ispitivanjima, posmična otpornost tako ojačanih zidova povećana je za tri do četiri puta u odnosu na neojačani zid.

Postojeći nosivi zidovi ojačani su injektiranjem odnosno zamjenom dotrajalih sljubnica, armiranjem pukotina te torkretiranjem. Postupak je počeo uklanjanjem postojeće oštećene žbuke i nečistoća oko dotrajalih sljubnica morta, a dotrajale su sljubnice očišćene. U pukotine oko sljubnica postavljene su čelične šipke s epoksidnim premazom. Zatim su pukotine injektirane radi povrata postojeće čvrstoće i cjelovitosti zidanog zida. Torkretiranjem ojačani su zidani zidovi oštećeni seizmičkim djelovanjem. Zido-

Presjek rekonstruirane zgrade Kazališta 21 (izvor: Arhitektonski projekt obnove zgrade)

Pročelja iz arhitektonskog projekta za obnovu Kazališta 21 (izvor: Arhitektonski projekt obnove zgrade)

vi se sastoje od armiranog betona debljine od 5 do 16 cm i armature mreže. Novi sloj betona na zidanome zidu ankeriran je, odnosno povezan sa zidom tako da nova konstrukcija djeluje kao spregnuta. Ojačanje armiranobetonskim slojem omogućuje ojačanje tlačne i posmične nosivosti ziđa te prijenos potresnih sila vlačnim naprezanjima preko armature. Time ziđe, spregnuto s novom armiranobetonskom konstrukcijom, ima znatno bolja mehanička svojstva u slučaju budućih potresa.

Cjelovitom obnovom zgrade, osim konstrukcijske obnove, planirana je rekonstrukcija termotehničkih sustava, elektrotehničkih instalacija, vodovoda i odvodnje te unutarnje hidrantske mreže. To nije jako utjecalo na smještaj građevine na parceli; tlocrtni gabariti povećani su samo za debljinu toplinske izolacije. Na ravni krov zgrade postavljena je oprema termotehničkih instalacija. Vanjski zidovi obloženi su sustavom ETICS s toplinskom izolacijom od mineralne vune (u podnožju XPS-a) de-

bljine 15 cm. Na ravni krov postavljeni su novi slojevi hidroizolacije i toplinske izolacije te završno folija FPO.

Svečano ponovno otvorenje novouređenog Kazališta 21 održano je 9. svibnja 2025. Nakon obnove prva je izvedena monodrama „Na rubu pameti“ u izvedbi Dragana Despota, a prema romanu Miroslava Krlež.

Izvori:

- [1] Miletić, N.: Elaborat ocjene postojećeg stanja građevinske konstrukcije
- [2] Alunović, Š.: Arhitektonski projekt obnove zgrade za cjelovitu obnovu zgrade
- [3] Miletić, N.: Projekt cjelovite obnove konstrukcije

Obnovljena zgrada Kazališta 21